

**SZENTGOTTHÁRD VÁROS
KULTURÁLIS, KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓJA**

A 2015-2019. KÖZÖTTI IDŐSZAKRA

TARTALOMJEGYZÉK

I . BEVEZETÉS

I I . A KONCEPCIÓ CÉLJA, ALAPELVEI

I I I . A KÖZMŰVELŐDÉS JOGSZABÁLYI HÁTTERE

I V . A KÖZMŰVELŐDÉS TERMÉSZETFÖLDRJZI – GAZDASÁGI HÁTTERE

V . A KÖZMŰVELŐDÉS SZÍNTEREI

V I . A KÖZMŰVELŐDÉS SZEREPLŐI

- Móra Ferenc Városi Könyvtár
- Művelődési Ház és Színház (Pannon Kapu Kulturális Egyesület)
- Csákányi László Filmszínház
- Városrészi klubok, civil szervezetek, más intézmények

VII. JÖVŐKÉP

VIII. CSELEKVÉSI TERV

I. BEVEZETÉS

Egy állampolgárnak a kulturálódás ugyanolyan alapvető érdeke és joga, mint bármely más, a városi civilizáció adta infrastrukturális lehetőség igénybevétele. A városi ember komfortérzetének megteremtése pedig, még ha kisvárosról is van szó, korszerű kultúra és ennek igénybevételi lehetőségei nélkül elképzelhetetlen. A kultúrát az emberi lét megjelenési formájaként is értelmezve Szentgotthárd Város Önkormányzata a városfejlesztési prioritások között mindig kitüntetett helyen szerepeltette a humán szférát, a kultúrát, a közművelődés egészét. Fontosnak tartja annak biztosítását, hogy a város lakossága, valamint a hozzánk érkezők műveltségüket, készségeiket minél szélesebb körben gyarapíthassák, közösségi művelődési jogaikat érvényesíthessék.

Különösen a jelenlegi helyzetben, a piaci szemlélet mind erőteljesebb megjelenése korában, óvni kell azokat a kulturális értékeket, amelyekre a piac törvényszerűségei nem érvényesíthetők. A közművelődés terén segíteni kell az egyéni kezdeményezéseket, az önszerveződő csoportokat, civil szervezeteket. Az intézményfenntartásnak és az önkormányzati támogatásnak ezen elvek érvényesítését kell szolgálniuk.

Jelen koncepció hosszabb távra mutató terv, mely kijelöli a közművelődés fejlesztésének főbb irányait, számba veszi a rendelkezésre álló anyagi, szellemi és építészeti erőket. Szentgotthárd Városa az idegenforgalom fellendítésére rengeteget áldozott az elmúlt években – ezen fejlesztéssel párhuzamosan meg kell teremteni és folyamatosan biztosítani kell a magas színvonalú, igényes művelődés, szórakozás, kulturált szabadidő feltételrendszerét is. Folyamatos cél kell, legyen a város polgárainak, valamint az idelátogató hazai és külföldi vendégeknek közművelődési, művészeti, közéleti aktivitását erősítse, kielégítse, és az otthonosságérzetet kiteljesítse.

Az önkormányzati intézmények mellett egyre jelentősebb szerepet töltenek be a helyi kulturális élet tervezésében és szervezésében a civil szerveződések. A nem önkormányzati intézmények megjelenésével a város kulturális, szabadidős tevékenységei is gazdagabbá, differenciáltabbá válnak, elősegítve ezzel a kulturális fejlődést, mely nélkül nincs belső fejlődés sem.

II. A KONCEPCIÓ CÉLJA, ALAPELVEI

Egyre jellemzőbb, hogy a közművelődés illetve a kultúra közvetítése mind inkább piaci alapokra helyeződik át, és ebben a folyamatban további jelenség, hogy a média egyre inkább felülkerekedik a személyes és közösségi részvételt igénylő közművelődési kapcsolatokon. A kultúra megkérdőjelezhetetlenül valós értékeket hordozó formáira, azok bemutatására, fenntartására és közvetítésére - különösen kistelepülési szinten – egyre kevesebb pénz jut.

Jelen koncepciónak azonban ilyen körülmények között sem lehet más célja, mint a kultúrához való hozzáférés minél szélesebb körben történő biztosítása, azon belül pedig a közművelődés szerepének meghatározása Szentgotthárd fejlődésével kapcsolatos elképzelésekben, illetve az Önkormányzat és intézményei ebbéli érdekeltségének, szerepvállalásának és felelősségének

értelmezése. Feladata, hogy a város közművelődési politikájához megfelelő iránymutatást nyújtson, behatárolja az elkövetkező évek feladatait a jelenvaló helyzet alapján - az így kijelölt céloknak azonban összhangban kell lenniük a település általános fejlesztési céljaival is. Természetesen ennek során figyelemmel kell, hogy legyünk a helyi polgárok művelődési igényeire, a lakosság anyagi helyzetére, és lehetőség szerint egységes alapelvek szerint kell meghatározni a város által támogatott tevékenységek körét, azok ellátásának módját és feltételeit.

Ezen célok elérése érdekében elsőként a jelenlegi helyzet, a rendelkezésre álló helyi feltételek számbavétele szükséges, párhuzamosan azzal, hogy - a törvényesség biztosítása érdekében – koncepciónak tekintettel kell lenni a közművelődés hatályos jogi hátterére is. A feladatok nagy részének megoldása általában az Önkormányzat kötelezettségeként értelmezhető, azonban az egyes részek rendezését az intézményeknek kell vállalniuk. A legtöbb cél, feladat azonban csak tudatosan együttműködve, közösen érhető el - mind az Önkormányzat és az intézmények, civil szervezetek, mind az intézmények, civil szervezetek egymás közötti kapcsolatát tekintve.

Szentgotthárd Város Önkormányzata a közművelődési feladatok ellátásának alapelveit az alábbiak szerint határozza meg:

1. A közművelődéshez kapcsolódó jogok érvényesítése során az esélyegyenlőséget biztosítani, az egyenlő bánásmód követelményeit megtartani szükséges.
2. A közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása pedig közcél.
3. A helyi közművelődési feladatellátás, illetve ennek során a feladat ellátásban részt vevő önkormányzati intézmények / az önkormányzati közművelődési feladatellátásra az Önkormányzattal megállapodást kötött civil szervezet(ek) nem lehetnek elkötelezettek egyetlen vallás, világnézet vagy politikai irányzat mellett sem, de tekintettel kell lenniük a tradicionális nemzeti értékekre.
4. Az Önkormányzat elismeri, mindenkinek joga, hogy:
 - megismerhesse a kulturális örökség javait, valamint az ezek védelmével kapcsolatos ismereteket a könyvtári szolgáltatások, az oktatás, a közművelődés útján,
 - igénybe vehesse a nyilvános könyvtári ellátás rendszerét, a közművelődési intézmények szolgáltatásait,
 - műveltségét, készségeit életének minden szakaszában gyarapítsa, közművelődési jogai érvényesítése céljából közösséget hozzon létre, s külön jogszabályban meghatározottak szerint szervezetet alapítson, működtessen,
 - művelődési céljai megvalósításához közművelődési közösségi színteret, szervező, szervezeti és tartalmi segítséget kapjon.
5. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy közművelődési jogairól, azok gyakorlásának helyi lehetőségeiről folyamatosan tájékoztatást kapjon.

III. A KÖZMŰVELŐDÉS JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A közművelődési feladat ellátását számos jogszabály határozza meg, melyek közül az alábbiakban megfogalmazottakat vesszük figyelembe a koncepció készítésénél és a város közművelődési feladatainak biztosításánál:

A legmagasabb szintű hazai jogforrás, Magyarország Alaptörvénye arról rendelkezik, hogy a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. Az Alaptörvény XI. cikke szerint minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez: Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi LXXXIX. tv. 13. § 7. pontja települési önkormányzat feladatai közé sorolja kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítását; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatását, a kulturális örökség helyi védelmét a helyi közművelődési tevékenység támogatását azzal, hogy a települési önkormányzat maga határozza meg — a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően —, mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény kimondja, hogy a települési és a megyei könyvtári ellátás biztosítása a helyi önkormányzatok kötelező feladata, amelyet a városi önkormányzat nyilvános könyvtár fenntartásával, vagy önkormányzatok közötti társulásban nyilvános könyvtár fenntartásával, vagy nyilvános könyvtár szolgáltatásának megrendelésével teljesíthet. Ez a törvény rendelkezik arról is, a közművelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a közművelődési tevékenységek támogatása pedig közcél, illetve, hogy a közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata. További rendelkezése, hogy a települési önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, amelynek formái különösen:

- a) az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőttoktatási lehetőségek, népfőiskolák megteremtése,
- b) a település környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése, a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása,
- c) az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúra értékeinek megismertetése, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozása,
- d) az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása,
- e) a helyi társadalom kapcsolatrendszerének, közösségi életének, érdekérvényesítésének segítése,
- f) a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítése,
- g) a szabadidő kulturális célú eltöltéséhez a feltételek biztosítása,
- h) egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása.

A törvény szövege tartalmazza továbbá, hogy a települési önkormányzat a helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével, a törvény és a helyi lehetőségek, sajátosságok alapján rendeletben határozza meg, hogy a fentebb felsoroltakból mit, milyen konkrét formában, módon és mértékben lát el. További fontos előírása a törvénynek, hogy a települési önkormányzat a közművelődési tevékenységek folyamatos megvalósíthatósága érdekében közösségi színteret, illetve közművelődési intézményt biztosít.

További kapcsolódó jogforrások:

- 1993. évi XXIII. tv. a Nemzeti Kulturális Alapprogramról,
- 2011. évi CXCV. tv. az államháztartásról,
- 1992. évi XXXIII. tv. a közalkalmazottak jogállásáról,
- 2011. évi CLXXV. tv. az egyesülési jogról,
- 9/2006. (V.9.) NKÖM r. a Nemzeti Kulturális Alapprogramról szóló 1993. évi XXIII. tv. végrehajtásáról,
- 1/2000. (I.14.) NKÖM r. a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról,
- 157/2000. (IX.13.) Korm. r. a dokumentumvásárlási hozzájárulásról,
- 4/2004. (II. 20.) NKÖM r. a helyi önkormányzatok könyvtári és közművelődési érdekeltségénél támogatójáról,
- 1/2007. (I. 9.) korm. rendelet az oktatásügyi közvetítői szolgálat, a könyvtári intézet, a közművelődési szakmai tanácsadó és szolgáltató szerv és a műbíráló szerv kijelöléséről,
- 12/2010. (III. 11.) OKM rendelet a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásáról,
- 14/2001. (VII. 5.) NKÖM rendelet a könyvtári szakfelügyeletről,
- 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról,
- 2/1993. (I. 30.) MKM rendelet az egyes kulturális közalkalmazotti munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési és egyéb feltételekről,

illetve Szentgotthárd Város közművelődési rendelete: a 10/2001. (III. 29.) ÖKT. rendelet az Önkormányzat közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról.

IV. A KONCEPCIÓ TERMÉSZETFÖLDRAJZI, GAZDASÁGI HÁTTERE:

Közép-kelet Európában az Európai Unió tagállamaként Magyarország az UNIÓ keleti kapuja, Szentgotthárd pedig az ország nyugati kapuja. A város a Rába és a Lapincs-folyó találkozásánál, a nyugat-dunántúli régióban, Vas megye délnyugati részén fekszik. Speciális geopolitikai helyzetét a „hármashatár-mentiség” határozza meg: Ausztriával és Szlovéniával közvetlen határos. A település földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a városnak közeli elérési útvonala van mind a hazai, mind a külföldi szomszédos kistérségek központjaihoz – Körmend, Szombathely, Zalaegerszeg, Grad, Muraszombat, Jennersdorf, Graz.

A nemzetiséghez tartozás szempontjából természetesen erősen befolyásoló tényező a városban / a térségben a (hármás) határmentiség. Nemzetiségek alapján élnek itt németek, szlovének, horvátok, cigányok, ukránok, szerbek, lengyelek és szlovákok. A legjelentősebb kisebbséget azonban egyértelműen a szlovének és németek alkotják.

A kisváros környezetében 14 település, apró és kis falvak találhatók. A kistérség 15 települései 1996 óta tömörültek területfejlesztési társulásba. 2005. évtől ez a kapcsolat szorosabbá vált, amikor is a térség önkormányzatai az önkormányzatok rendelkezésére álló források minél teljesebb, célszerűbb és optimálisabb felhasználása, valamint a kistérségi együttműködés hosszú távú biztosítása érdekében társulási megállapodást kötöttek és megalakították a Szentgotthárd Város és Térsége Többcélú Kistérségi Társulást.

A térség ipari központja Szentgotthárd. Itt a több mint 100 éves hagyományokkal rendelkező textilipar és mezőgazdasági gépgyártás a múlt századi vasútfejlesztések nyomán alakult ki. A rendszerváltozás után újjáéledő gazdasági kapcsolatok és a város adottságai tették lehetővé a gyors és korszerű ipari fejlesztéseket. A térség legmeghatározóbb projektje a Szentgotthárdi Ipari Park fejlesztése lett, amelynek a kistérségen túlmutató kisugárzása is van az Őrség és Körmeny irányában. Az ipari park ad helyet a régió egyik legjelentősebb gazdasági szereplőjének, az Opel magyarországi vállalatának is. Az Ipari park fejlesztése az elkövetkezendő években – nagy léptékben - tovább folytatódik.

A kistérségben több termálkút is található, egyikük hasznosítására Szentgotthárdon fejlesztési program készült, melynek eredményeképpen 2007. nyarán Szentgotthárdon megnyitotta kapuit a St. Gotthard Wellness & Spa nevű fürdő és gyógykomplexum.

Az elmúlt évtized meglehetősen kedvezőtlen munkaügyi helyzetet teremtett a környéken: a térség munkanélküliségi rátája a korábbi években folyamatosan nőtt. A negatív tendencia fő oka, hogy a városban az utóbbi időszakban nem történt jelentősebb munkahelyteremtő beruházás, sőt néhány korábban itt letelepedett cég is bezárta kapuit. Mára kijelenthető, hogy az idegenforgalmi fejlesztések és az Ipari park aktuális fejlesztése szerencsésen befolyásolja ezeket a folyamatokat. A város és térségének egyik aktuálisan megoldásra váró problémája ugyanakkor a lakónépesség iskolázottságának, képzettségének viszonylag alacsony volta, illetve az a tény, hogy a munkanélküliek képzettsége nem mindig felel meg a munkaerő-piaci igényeknek.

V. KÖZMŰVELŐDÉS SZÍNTEREI SZENTGOTTHÁRDON:

Színház (Széll K. tér 7.)

A XII. századi, román ciszterci templom falainak felhasználásával épült barokk stílusban 1677-ben. Az új templom elkészültével magtárrá alakították, majd 1988-ban a magtártemplomot átépítették, s a város színháza lett. Elsősorban színpadi előadások, rendezvények, kiállítások színhelye, de itt működik a Látogatóközpont is.

Művelődés Háza (Kossuth L. u. 7.)

Az eredetileg banknak készült épület szolgálta évtizedeken keresztül a város közművelődését, jelenleg közművelődési jellegű tevékenységeknek nem ad otthont.

Művelődés Háza kerthelyisége:

Szabadtéri rendezvények-koncertek, bálók- helyszínéül szolgált. Állapota leromlott, életveszélyes, rendezvények tartására jelenleg alkalmatlan. Felújítása elengedhetetlen, azt követően továbbra is bálók, vásárok rendezésére alkalmas, valamint rekonstruálni lehetne a XX. század eleji polgári hangulatát (fonott kerti bútorok, élőzene stb.).

Móra Ferenc Városi Könyvtár (Széll Kálmán tér 2.)

Kulturális tevékenység keretében a központi könyvtár részlegeiben és a fiókkönyvtárakban kiállítások, kulturális rendezvények, könyvtárhasználati foglalkozások és használóképző tanfolyamok, olvasótáborok, író-olvasó találkozók és kézműves foglalkozások, hagyományos versenyek és vetélkedők zajlanak.

Pável Ágoston Helytörténeti és Szlovén Nemzetiségi Múzeum

A 2011-es felújítást követően immáron az önkormányzat fenntartásában működik, 3 szinten bemutatva fazekas kiállításokat.

Csákányi László Filmszínház (Hunyadi út 1.)

Az 1908-ban épített, több mint 100 éves mozi külső-belső felújítása után megújult erővel és szolgáltatásokkal várja a nézőket.

Kolostor belső udvara (Széll K. tér 11.)

A ciszterci rendháznak épült, ma önkormányzati hivatal épületének belső udvara 2005. óta könnyű- és komolyzenei szabadtéri programoknak - Városházi Estéknek – adott otthont. Állapota – a kolostor falai – leromlott.

Refektórium (Széll K. tér 11.)

A ciszterci rendház egykori ebédlője kitűnő akusztikája miatt zenei rendezvények megtartására ad lehetőséget, jóllehet, éppen ez az akusztika csak bizonyos típusú zenei előadások megtartására alkalmas, többnyire kisebb komolyzenei előadásokra, kamarakoncertekre. A Refektórium előtti terasz kulturális célokra történő használata is további lehetőségeket vet fel, igaz, leginkább a kolostorépület felújítását követően.

Nagyboldogasszony templom (Széll K. tér 9.)

A vallási funkcióján kívül elsősorban orgona-koncertek, komolyzenei és énekkari koncertek helyszínéül használatos.

Templomgaléria

Kiállításoknak ad helyet a templom bal oldalán lévő emeleti helyiségekben.

Szabadtéri színpad (templom és a Színház között)

Tavasztól ősziig a szabadtéri rendezvények fő helyszíne, nagyobb rendezvényeknek (pl. operett előadás, koncertek, városi nagyrendezvények) adhat helyet.

Rábakethelyi templom (Felső út 34.)

Vallási funkcióján kívül ma még csak komolyzenei és énekkari koncerteknek ad otthont, jövőben orgona-koncertek szervezése is várható.

Evangelikus templom (József A. u. 12/A.) és Református templom (Mathiasz A. u.)

A vallási funkciójukon kívül zenei koncertek, előadások, esték, kisebb rendezvények helyszínei.

Városrészi klubok – Jakabháza, Ráabafüzes, Rábatótfalu, Zsida, Máriaújfalu, Farkasfa városrészekén.

Városi Televízió (Széll K. tér 2.)

Programjaikkal színesítik a város kulturális életét, illetve archiválják Szentgotthárd kulturális életéről készült felvételeket.

Jó Pásztor (Brenner) kápolna és környéke

VI. A KÖZMŰVELŐDÉS JELENLEGI SZEREPLŐI SZENTGOTTHÁRDON:

Szentgotthárd Város Önkormányzata elsősorban a kulturális színtereket az alábbi szervezetekkel működteti közművelődési intézményeken keresztül biztosítja a szabad művelődés lehetőségét:

- **MÓRA FERENC VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS MÚZEUM,**
- **MŰVELŐDÉSI HÁZ** és **SZÍNHÁZ**, melyek üzemeltetését az Önkormányzat **A PANNON KAPU KULTURÁLIS EGYESÜLET**nek adta át,
- **CSÁKÁNYI LÁSZLÓ FILMSZÍNHÁZ**, amelynek üzemeltetésével az Önkormányzat a SZET Kft-t bízta meg.

A közművelődési élet szerves részét képezik továbbá a kulturális tevékenységű civil szervezetek, a műkedvelő csoportok, a nemzetiséghez kötődő kulturális szervezetek. A közművelődési programokban jelentős szerep jut még az általános- és középiskoláknak, az alapfokú művészetoktatás résztvevőinek, a médiáknak, egyházaknak.

Az intézmények a közművelődési tevékenység tervezésénél, szervezésénél figyelembe vették a lakosság igényeit, építettek a város, a kistérség kulturális hagyományainak, szokásainak őrzésére, gazdagítására, az egyéni és közösségi művelődési öntevékenységekben rejlő lehetőségekre, valamint hozzájárulnak a szabadidő közművelődési célú, életminőséget javító eltöltéséhez.

MÓRA FERENC VÁROSI KÖNYVTÁR ÉS MÚZEUM

Móra Ferenc Városi Könyvtár

Az intézmény a kultúra, a tájékoztatás, a nevelés demokratikus intézményeként, a közösségi és értelmiségi lét egyik központjaként, alapító okiratának megfelelően működik. Sajátos

eszközrendszerével kedvező lehetőségeket biztosít arra, hogy a kultúra összegyűjtött és feltárt - írott és egyéb módon rögzített - értékeit a város polgárai használhassák. Tevékenységében a közművelődési jelleg és az információszolgáltatás került előtérbe. Jól szolgálja az intézmény a megváltozott használói igények kielégítését.

A Könyvtár tevékenységi köre: a szentgotthárdi Móra Ferenc Városi Könyvtár középszintű ellátást nyújtó, általános gyűjtőkörű lakóhelyi könyvtár, nemzetiségi (német és szlovén), uniós és helyismereti külön gyűjteménnyel, kistérségi ellátó-központ. Szervezeti egységei: felnőtt részleg és internet-terem, folyóirat-olvasó és médiatár, gyermekrészleg, 4 városrészi fiókkönyvtár, kistelepülések könyvtári ellátása KSZR keretében. Működési területe: Fiókkönyvtárak a városrészeken (Farkasfa, Jakabháza, Ráabafüzes, Rábatótfalu). Kistelepülések könyvtári ellátása a kistérség településein (Alsószölnök, Apátistvánfalva, Csörötnek, Felsőszölnök, Gasztony, Kétvölgy, Magyarlak, Nemesmedves, Orfalu, Szakonyfalva, Rábagyarmat, Rátót, Rönök, Vasszentmihály).

Személyzet: Olvasószolgálatos könyvtárosok: 2 fő a felnőtt részlegben (a kölcsönzés mellett feldolgozó munkát is ellátva), 1-1 fő a folyóirat-olvasóban és a médiatárban (az iskolai könyvtári és a mozgókönyvtári feladatokat is ellátva). 1 fő a gyermekkönyvtárban (egy délelőtt a folyóirat-olvasóban olvasószolgálati feladatokat ellátva), 1 fő fiók-könyvtáros (a négy fiókkönyvtár összes feladatát ellátva, kéthetente 2 délelőtt a központi folyóirat-olvasóban olvasószolgálati feladatot ellátva), 1 fő könyvtárvezető, 1 fő adminisztrátor. A könyvtárosok végzettsége:

- 1 fő egyetemi
- 4 fő szakirányú főiskolai
- 1 fő egyéb főiskolai + középfokú szakirányú végzettségű
- 1 fő középiskolai + középfokú szakirányú végzettségű

A gyűjtemény részei:

Központi könyvtár gyűjteménye:

- felnőtt részleg (könyvek)
- gyermekrészleg (könyvek, folyóiratok, diafilmek)
- folyóirat-olvasó (kurrens és kötött folyóiratok)
- zeneműtár (könyvek és hangzó dokumentumok)
- médiatár (videó filmek, CD-ROM-ok, DVD-lemezek)
- helyismereti külön-gyűjtemény (könyvek, brosrák, aprónyomtatványok, folyóiratok, kéziratok és fényképek)
- Európai Unió Sarok külön-gyűjteménye
- szlovén és német nemzetiségi nyelvű, idegen nyelvi külön-gyűjtemény

A városrészi fiókhálózatba kihelyezett gyűjtemény.

Az olvasók mintegy 54 ezer könyvből, 1853 bekötött folyóirattól, 1967 kép-, 3336 hangzó, 493 elektronikus dokumentumból válogathatnak, a hírlapolvasóban több mint százféle kurrens folyóirat áll rendelkezésre. A teljes állomány 100 %-a elektronikusan feldolgozott, adatai hozzáférhetők helyi hálózaton (Szikla-21 Integrált Könyvtári Rendszer) és távoli eléréssel (OPAC).

Szolgáltatások:

Ingyenes, beiratkozás nélkül igénybe vehető szolgáltatások:

- könyvtárlátogatás
- kijelölt gyűjteményrészek használata

- olvasóterem
- folyóirat-olvasó
- közhasznú információk szolgáltatása
- felvilágosítás a könyvtári szolgáltatásokról

Beiratkozáshoz kötött szolgáltatások:

- dokumentumkölcsonzés
- könyv
- diafilm
- folyóirat
- hangzó dokumentumok
- videódokumentumok
- DVD lemezek
- az állományfeltáró eszközök használata
- Szikla-21 integrált könyvtári rendszer
- könyvtárközi kölcsönzés (saját gyűjteményből és az ODR-ből)
- a számítógépes könyvtári dokumentumok helyben használata

Térítéses szolgáltatások:

- média tagság (CD, DVD, videó kölcsönzéséhez)
- irodalomkutatás
- számítógép-használat irodai szolgáltatásra és internet-használatra
- fénymásolás
- nyomtatás
- fax-továbbítás
- CD, DVD írás
- szkennelés
- laminálás

Beiratkozás nélkül is igénybe vehető térítéses szolgáltatások:

- reprográfia
- fax-továbbítás
- nyomtatás
- szkennelés
- laminálás
- számítógép-használat (információkeresés helyi rendszeren és az interneten)

Nyitva tartás: A központi könyvtárban heti 6 nap, összesen 49,5 órában, a fiókkönyvtárakban keddtől szombatig összesen 25,5 órában, a kistérség településen a helyi igényekhez igazodva heti hatóra.

Kulturális tevékenység: A központi könyvtár részlegeiben és a fiókkönyvtárakban kiállítások, kulturális rendezvények, könyvtárhasználati foglalkozások és használó képző tanfolyamok, olvasótáborok, író-olvasó találkozók és kézműves foglalkozások, hagyományos versenyek és vetélkedők zajlanak, többnyire pályázati forrásokból megvalósítva.

Költségvetés: A fenntartó Önkormányzat által biztosított költségvetési forrásból, központi érdekeltség-növelő támogatásból és pályázati (uniós és hazai) forrásokból gazdálkodik a könyvtár.

Továbbképzés: A könyvtárosok rendelkeznek a jogszabályban előírt iskolai végzettséggel és szakképzettséggel. Teljesítik a rendeletben előírt 7 éves továbbképzést. 2008 óta saját forrásból, illetve a TÁMOP pályázat finanszírozásából valósulnak meg a képzések.

ÖSSZESEGÉBEN a Móra Ferenc Városi Könyvtár ellátja a feladatait, sőt, ezek a feladatok folyamatosan bővülnek – gondoljunk csak az egész kistérség területén végzett könyvtári szolgáltatás biztosítására, a honismereti –és helytörténeti tevékenységre, a Honismereti Klub működtetésére – a feltáró munka eredményeként a létrejövő kiállításokra. Feltétlenül kiemelendő teljesítménye az intézményeknek a pályázati felhívásokon való szorgos megjelenés és ezzel összhangban a pályázati támogatások sorozatos elnyerése. Szinte kizárólag ennek köszönhető, hogy jelentős változások, fejlesztések valósultak meg az elmúlt időszakban a Könyvtárban, sőt, a fiókkönyvtárakban is. A Könyvtár szakmai munkája figyelemre méltó, az általa kínált szolgáltatások végiggondoltak, jól kitaláltak, a propagálásuk pedig folyamatos.

A könyvtár célkitűzése, hogy a csoportos és egyéni könyvtárhasználók korlátozás nélkül hozzájussanak a számukra szükséges dokumentumokhoz és információkhoz. Ezáltal szolgálja a felhasználók egyéni fejlődését, segítse a szabadidő hasznos eltöltését, segítse hozzá a könyvtárhasználókat demokratikus jogaik gyakorlásához, fejlessze mindazon készségeket, amelyek szükségesek a literátori léthez, bátorítson információhasználatra, tudatosítsa az információ hasznát és értékét.

- A könyvtár legyen fontos kultúra- és információközvetítő intézmény, színtere a közszolgáltatások igénybevételének, az oktatásnak, a szabadidő hasznos eltöltésének, s feleljen meg szociális és esélyteremtő funkciójának.
- Segítse az oktatásban, felnőttképzésben résztvevőket, támogassa az életen át tartó tanulást, járuljon hozzá a kulturális, a tudományos és a művészi értékek közvetítéséhez.
- A könyvtár különböző programokkal járuljon hozzá az olvasáskultúra fejlesztéséhez, elsősorban az ifjúság könyvtárhasználati szokásainak kialakításához. Törekedjen új használói csoportok bevonására, a könyvtárhasználat népszerűsítésére.
- A könyvtár működését a használó-központúság jellemezze, minőségi szolgáltatást nyújtson mind a városi, mind a kistelepüléseken élő könyvtárhasználók számára helytől és időtől függetlenül, távoli elérésű szolgáltatások bevezetésével. Szolgáltatásaival járuljon hozzá a könyvtárhasználók életminőségének javításához.

Pável Ágoston Helytörténeti és Szlovén Nemzetiségi Múzeum (Gyűjtemény)

Szentgotthárdon 1983. óta működik a Múzeum. Törzsgyűjteményét elsősorban a szlovén nemzetiségű Gáspár Károly általános iskolai igazgató gyűjteménye és több kisebb szentgotthárdi és apátisvánfalvi gyűjtemény alkotja. A Múzeum állandó kiállításai: Délnyugat-Dunántúl fazekassága, a Szentgotthárd környéki szlovének és a szentgotthárdi sír-lelet. Magyarország egyetlen szlovén múzeuma.

A Múzeum feladata a kulturális javak gyűjtemény gondozása, tudományos feldolgozása és publikálása, valamint hozzáférhetővé tétele. Elsősorban a kulturális javak egységes szaktudományos szempontok szerint, tudományos szaktevékenység keretében kialakított, nyilvántartott és dokumentált együttesét őrzi, gondozza és kiállításokon bemutatja, kutatási tevékenység lehetőségét biztosítja, múzeumpedagógiai programjaival segíti az iskolai és iskolán kívüli nevelés céljainak elérését, folyamatosan megújuló múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programkínálatot biztosít.

2013. eleje óta az Önkormányzat a fenntartója. Az önkormányzati működtetés 2 éve alatt több előrelépést is tett az intézmény. A korábbi fenntartó sikertelen próbálkozásai után év

Önkormányzatunk sikerrel kezdeményezte a szlovén nemzetiségi bázisintézménnyé nyilvánítást, ezt a Minisztérium a működési engedélyében azóta jóvá is hagyta. A múzeum nyitva tartása is állandó jelleggel megoldódott, hiszen egész évben, keddtől szombatig minden nap nyitva tart 11-től 15 óráig, bejelentkezés/igény esetén egyéb időben is. Elmondhatjuk, hogy a múzeum „marketingje” is kedvezőbb fordulatot vett január óta, illetve 2013. áprilisban ünnepélyes keretek között nemcsak megtartottuk a múzeum alapításának 30. évfordulóját, de színesítettük az intézmény szolgáltatásait és „A ciszterek Szentgotthárdon” címmel állandó kiállítást avattunk.

Személyzet: 1 fő múzeumpedagógus, 1 fő tárlatvezető, teremőr és takarító, 1 fő megbízási díjas gondnok.

A működtetésen és az ehhez szükséges önkormányzati forrás (4-5 M Ft/év) előteremtésén túl cél a múzeum további fejlesztése, vonzóbbá tétele, a minél több látogató becsalogatása. Ennek érdekében további befektetésekre van szükség – mind anyagi, mind szellemi értelemben. Terveink szerint a nemzetközi jelentőségű, 1664. évi szentgotthárdi csatát és az ezt követő békekötést bemutató kiállítással, továbbá a világhírű, egykori kaszagyári és selyemgyári emlékek bemutatásával színesíteni kell a múzeum palettáját. Az egyedülálló, több funkciós, 3 dimenziós digitális csata-terepasztal igazi közönségcsalogató látványosságként funkcionálhatna, olyan interaktív elemekkel, amellyel maradandóan meg tudjuk szólítani nemcsak a turistákat, de a helyieket is.

Mindezzel párhuzamosan azonban szeretnénk a Múzeum valamely fazekas kiállítását is kimozdítani és más helyen is elérhetővé tenni az érdeklődők számára. A Múzeum három szintes, valamennyi szintjén - a „Dél-Dunántúl fazekassága” műtárgyain túl - fazekas tárgyak találhatóak, így a Múzeum látványraktára és a „Megélt táj” című projekt keretében létrehozott „Szentgotthárd környéki szlovének életmódja” című kiállítás is tartalmaz jelentős mennyiségű fazekas műtárgyat. A „Délnyugat-Dunántúl fazekassága” kiállítást szeretnénk máshol is bemutatni.

MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS SZÍNHÁZ (PANNON KAPU KULTURÁLIS EGYESÜLET)

FELADATOK:

Az Önkormányzat és a Pannon Kapu Kulturális Egyesület 2005. évben kötött együttműködési megállapodást, amely alapján az Egyesület végzi városi közművelődési feladatainak ellátását, továbbá feladata a szakmai tevékenység koordinálása és felügyelete, valamint a városban és a kistérségben zajló kulturális tevékenység fellendítése. Az együttműködési megállapodást a Felek 2013. elején – a TDM megalakulását követően – módosították, a korábbi turisztikai és ifjúsági feladatok annyiban kikerültek a megállapodásból, hogy a Látogatóközpont működteti az Egyesület, illetve részt vesz az ifjúsági feladatok szervezésében.

Az Egyesület munkájának célja elsősorban a város lakossága kulturális igényeinek feltárása és kielégítése, korosztály és rétegprogramok szervezése, működő amatőr művészeti csoportok anyagi és szakmai támogatása, ezen belül legalább fúvószenekar, énekkar működtetése, új

művészeti együttesek létrehozásának generálása: néptáncsoport, ifjúsági amatőr színjátszó kör, kulturális tevékenységet folytató civil szervezetek létrehozásának szorgalmazása. Színházi és koncert előadások, kiállítások, városi nagyrendezvények szervezése, valamint a működőkkel való szorosabb együttműködés kialakítása is feladatát képezi az Egyesületnek. Az egyesületi forma előnyeit kihasználva további feladata a szervezetnek, hogy pályázatok benyújtásával, illetve külső források felkutatásával segítse a kulturális élet feltételeinek javítását és továbbfejlesztését Szentgotthárdon.

A 2013. aktualizálást követően a PKKE-vel kötött együttműködési megállapodás jelenleg tartalmazza azokat a tevékenységeket, amelyeket az Önkormányzat az Egyesülettől elvár.

MUNKASZERVEZET:

Az Egyesület munkaszervezetet köteles működtetni a feladatai ellátására, ennek létszáma korábban 5 fő volt, az utóbbi időkben pedig 4 fő (1 fő elnök, 1 fő művelődésszervező - munkaszervezet vezető, 1 fő kulturális munkatárs és 1 fő technikus). Kulturális közfoglalkoztatottak alkalmazására is volt lehetősége az Egyesületnek. A takarítói feladatokat továbbra is egyszerűsített közfoglalkoztatás keretében látta el.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 79. § (1) alapján a települési önkormányzat az önkormányzati rendeletben meghatározott közművelődési feladatok megvalósítására az e törvény követelményeinek megfelelő jogi személlyel, magánszeméllyel közművelődési megállapodást köthet. A (2) bekezdés e) és f) pontja alapján a közművelődési megállapodásnak tartalmaznia kell a megállapodás személyi, tárgyi és pénzügyi feltételeit, továbbá a közművelődési feladat megvalósításában közreműködőktől megkívánt szakképzettséget. Az együttműködési megállapodás alapján a közművelődési feladat megvalósításában közreműködőktől megkívánt szakképzettség: „a jogszabályokban meghatározott szakképzettség”. A munkaszervezetet „olyan létszámban és szakmai összetételben kell működtetni, ami az egyesület feladatainak maradéktalan ellátásához szükséges”.

A hivatkozott törvény 94. § (1) alapján az önkormányzati fenntartású közművelődési intézményekben alkalmazottként csak olyan személy foglalkoztatható, aki a munkakör betöltéséhez jogszabályban meghatározott végzettséggel és szakképesítéssel rendelkezik. A 2/1993. (I. 30.) MKM rendelet és annak melléklete rendelkezik az egyes kulturális közalkalmazotti munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési és egyéb feltételekről részletesen.

Az együttműködési megállapodásban megfogalmazott feltétel, vagyis a jogszabályokban meghatározott szakképzettség teljesítése jelenleg nem maradéktalanul valósul meg az Egyesület munkaszervezete vonatkozásában. Másrészről, a hivatkozott jogszabály az önkormányzati fenntartású intézmények alkalmazottai vonatkozásában írja csak elő a szükséges képesítést.

MUNKASZERVEZET ELHELYEZÉSE

Az Egyesület munkaszervezete a Művelődési Ház épületéből átköltözött a Színház épületébe, pontosabban a Látogatóközpontba.

Az Egyesület elnöke szerint a munkaszervezet Színház épületben való működésének számos előnye van, pl. közvetlen kapcsolat a mindazokkal, akik napi szinten megfordulnak itt, hatékony a munkavégzés, nem vesz el napi szinten 1 munkatársat a csapatmunkától, azzal, ha külön épületben dolgoznak, bárki, bármikor rendelkezésre tud állni a Színházba betérő látogatóknak, mindezek mellett a minimális turisztikai feladatokat is ellátja, stb. A rendezvények esetében helyben rendelkezésre állnak a munkatársak, mindemellett a rendezvényeken résztvevő közönségnek itt helyben van lehetősége a programok után érdeklődni, rendezvényekre jegyeket váltani és nem kell egy másik külön épületbe elmenni.

Másik oldalról viszont az tapasztalható, hogy a Látogatóközpont működtetése így, ebben a formában nem maradéktalanul megoldott: a munkaszervezet jelenléte miatt a látogatóbarát környezet sérült, nincs már akkora hely és olyan nyugodt környezet az érdeklődők kiszolgálására, mint amilyen korábban volt. A turisztikai szakembereink és a szolgáltatók is mind egyetértenek, meglátásuk szerint a mindennapi közművelődési és turisztikai tevékenység ebben a formában, néhány négyzetméteren való összeegyeztetése nem a leghatékonyabb.

A TDM és az Egyesület együttműködése jelenleg annyiban merül ki a Látogatóközpont működtetése kapcsán, hogy annak zárva tartása esetén kifüggesztésre kerül egy olyan tábla, amely a fürdőben lévő TDM pulthoz irányítja az érdeklődőt.

Meglátásunk szerint ki kellene dolgozni, hogy

- *a PKKE munkaszervezete hol, milyen más helyszínen tudná az operatív munkáját elvégezni. Lehet ez / maradhat ez a színház épületén belül, de ennek lehetőségeit, költségeit, technikai feltételeit fel kell mérni.*
- *a Látogatóközpont működtetése hogyan történhetne hatékonyabban, szorosabban együttműködve a TDM Egyesülettel, annak főállású turisztikai menedzserével, esetleg a Tourinform hálózathoz való csatlakozással.*
- *VAGY üzleti tervet kellene kidolgozni arra nézve, hogy a Látogatóközpont működtetése a Széll Kálmán tér 20. szám alatti, önk-i tulajdonú helyiségben vendéglátóipari szolgáltatással és helyi termékkel a SZET KFT bevonásával hogyan történhetne.*

INFRASTRUKTÚRA:

A Pannon Kapu Kulturális Egyesület kettő épületben látja el feladatait az Önkormányzattal kötött közművelődési megállapodás alapján: a Művelődési Házban és a Színházban. Mind a két épület jelentős értéket képvisel, kulturális és turisztikai téren egyaránt, a színház műemlék is.

A Művelődési Ház épülete hamarosan részben megújul és ezt követően a jobb oldali, magasföldszinti szárnya ad majd otthont a Munkaügyi Központnak, bal oldalán pedig továbbra is a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat végzi a tevékenységét. Az épület emeletén azonban továbbra is jelentős hasznosítható területtel rendelkezünk:

- az előadóterem közel 300 ülőhelyes, korábban még színházi előadásoknak is otthont adott, mai állapota viszont már alkalmatlan az ilyen igényekhez. A terem kialakítása miatt nagy az áthallás, bizonyos tevékenységek mellett az adott szinten más program nem szervezhető. Jelenleg sporttevékenység folyik itt (jó időben), valamint vásárlók kapnak helyet.
- a kisebb terem jelenleg használaton kívül van,

- továbbra is rendezetlen a kerthelyiség sorsa.

A Színház jelenleg a város kulturális életének központja, a munkaszervezet átköltözött a Látogatóközpontba:

- színházterem: Városi rendezvényre, különösen kis díszletigényű kamara, vagy pódium előadások tartására alkalmas,
- a Turisztikai Információs Központ: jelenleg információs központként és az Egyesület munkaszervezetének irodájaként működik.
- a jelenleg Városi Galériaként működő aula kiállításoknak, különböző fórumoknak, gyűléseknek, fogadásoknak, játszóházaknak, kisebb városi ünnepeknek, különböző versenyeknek ad helyet. Az aula közelmúltbeli vizuál- és hangtechnikai felújítása révén alkalmassá vált konferencia termi felhasználásra is.

JÖVŐKÉP - TEENDŐK

A jelenlegi tevékenység mellett / azon túl a művelődési tevékenység színvonalasabb és gazdaságosabb ellátása érdekében indokolt lépések az alábbiak:

- *a Látogatóközpont további működésének és a munkaszervezet lehetséges elhelyezésének áttekintése,*
- *színházban vizesblokk felújítás (folyamatban),*
- *színházban öltözők valamint a nézőtér világításának cseréje,*
- *a biztonságtechnikai berendezések (tűzcsapok, színpadfüggöny impregnálása, légbefúvó illetve elszívó berendezések, biztonsági vészvilágítás rekonstrukciója) felújítása,*
- *a Látogatóközpont ajtajának hőszigetelt ajtóra való cseréje szükséges,*
- *a Művelődési Ház kerthelyiségének felújítása,*
- *a helyi termékfejlesztés ösztönzése és a helyi értékek összegyűjtése és bemutatása,*
- *szoros együttműködés a rendezvényszervezéssel és turizmussal foglalkozó szervezetekkel, aktív részvétel a Rendezvényszervező és Turisztikai Munkacsoport munkájában, összhangban a városi turisztikai cselekvési tervvel,*
- *a PKKE pozicionálása: közösségfejlesztés, ifjúsági politika, a civil és művészeti csoportok mentorálása, az értékmentés és megőrzés, a közművelődés „pókháló” szervezetévé alakítása.*

CSÁKÁNYI LÁSZLÓ FILMSZÍNHÁZ

Az Önkormányzat tulajdonában álló épület (Szentgotthárd, Hunyadi u. 1.) 1913-ban filmszínházi funkció betöltésére épült.

Az elmúlt időszakban jelentős változások történtek a mozi kapcsán. 2013. tavaszán az önkormányzat finanszírozásában a digitális (DCI – Digital Cinema Initiatives) és a 3D vetítésre egyaránt alkalmas technika beszerzésére és beépítésére került sor. Mindez érzékelhetően jobb hang- és képminőséget eredményezett, és megteremtette annak a lehetőségét is, hogy a premierfilmek hamar eljussanak a városba.

Az említett beruházást követően a Szentgotthárdi Eszközkezelő és Településfejlesztő Kft. vette át a filmszínház üzemeltetését, a korábbi Üzemeltetőt – megbízási szerződés alapján – 2013. május 1-től alvállalkozóként foglalkoztatja, aki a mozi gépészeti-szakmai működtetését, a filmvetítések szervezését és technikai lebonyolítását, a mozi leltár szerint átadott-átvett eszközeinek a karbantartását, megőrzését, továbbá a mozi épületének a takarítását végzi. A filmszínház heti 5 játékrendi nappal (hétfő, kedd, péntek, szombat, vasárnap), évi 340 előadással üzemel. Ezen felül az alvállalkozónak minden esztendőben legalább 6 iskola és 1 óvoda mozit, valamint 12 filmklub előadás is kell tartania.

Az elmúlt időszak sikeres akció- és programsorozatainak célja volt megismertetni az emberekkel a korszerű és csúcsmínőségű vetítés-technikát, felkelteni az érdeklődést a mozi nyújtotta különleges élmények iránt, növelni a vendégek számát és az új nézőket hosszú távon is megtartani. Ebben meghatározó jelentősége volt az együttműködő partnerek bevonásának, a támogatói kör kialakításának, továbbá a jegyárak átstrukturálásának, az értékesítés-ösztönző elemek kidolgozásának és összehangolásának, valamint a kísérő rendezvények megszervezésének és lebonyolításának. 2013. december 7-én a mozi elnevezése Kossuth Filmszínházról Csákányi László Filmszínházra változott. 2014-ben elkészült a honlap, amelynek elérhetősége: www.csakanyimozi.hu, és ez a felület lehetővé teszi az internet alapú online helyfoglalást. A kialakított hardver- és szoftverrendszer egyúttal alkalmas a direkt jegykiadásra is. Megtörtént a nézőtéri széksorok és ülőhelyek újraszámozása. 2014. május 1-től a műsor-összeállítás – a korábbi havi helyett – kéthetes ciklusú lett, szeptemberben pedig online pénztárgép beszerzésére is sor került. Végül 2014. nyarán az Önkormányzat finanszírozásában megvalósult az épület átalakítása és felújítása. Az említett munkálatokkal összefüggésben a SZET Kft. is több millió forintot költött a mozira (például a földszinten új büfé és pénztár létesült, az emeleti galérián pedig kávézó kialakítása kezdődött el), és 2014. szeptemberétől átvette a büfé működtetését is.

2012-ben egész évben 2389 személy váltott jegyet a szentgotthárdi moziban. Ehhez képest 2014-ben összesen 14383 vendég érkezett. Jelenleg Vas megyében a miénken kívül csak kettő városi üzemeltetésű „hagyományos” mozi működik: Celldömölkön és Szombathelyen.

A mozi jó úton jár, és ha maradnak a jelenleg tapasztalható tendenciák, akkor a jövőben is – rentábilis lesz. Az nem kérdés, hogy a populáris alkotások bemutatása mellett a Filmklub törekvésit támogatni kell, és az alternatív tartalmakat szintén indokolt vetíteni. A kínálatot tehát még inkább az elvárásokhoz szükséges igazítani, a tömeg- és a rétegigényeknek egyaránt meg kell felelni. A filmszínháznak megint egy olyan aktív közösségi és közművelődési térré kell válnia, mint amilyen 100 évvel ezelőtt is volt. Nem csak vetítésekre korlátozódott a funkciója, hanem egyéb rendezvényeket szintén lebonyolítottak a falai között.

További teendők, beruházási igények a moziban:

- *az aulát és a nézőteret jelenleg elválasztó ajtó és belső függöny a kintről érkező hangokat csak kis mértékben tompítja, és gyakran előfordul, hogy a későbbi előadásra érkező vendégek által keltett zaj nagyon zavarja a még bent ülőket → az ajtó cseréje,*
- *a fűtési szezonban a nézőtéri hőlégbefúvó működése közben keletkező légnyomás „kilöki” az utcára nyíló ajtókat, így a meleg levegő egy része a Hunyadi utcára áramlik*
- *az épület Rába felőli oldalán pedig padokkal és egyéb kültéri bútorokkal egy „ifjúsági teret” lehetne kialakítani*

- az előcsarnokban (a galérián) kávézós-beszélgetős hely kialakítása bútorok beszerzésével,
- Csákányi László mini kiállítás létrehozása az eredeti relikviákkal,
- a mozi előcsarnokának funkció szerinti dizájnositása (ne össze-vissza legyen ragasztva a plakátok, stb.)
- a film- és társművészetekhez kapcsolódó, illetve egyéb rendezvények / fesztiválok / tematikus napok / közönségtalálkozók szervezése a moziban.

VÁROSRÉSZI KLUBOK, CIVIL SZERVEZETEK, MÁS INTÉZMÉNYEK

Szentgotthárd város közművelődési életében speciális jelenség, hogy a nem egészen 9000 lakosú városban a központi művelődési ház mellett **6 városrészi klub**, valamint 4 fiókkönyvtár (Farkasfa, Jakabháza, Rábafüzes, Rábatótfalu) található. Speciális megoldás, hogy Szentgotthárd Város Önkormányzata a városrészi klubokat átadta a helyi közösségeknek. Megjegyezzük, hogy közelünkben – megyei szinten legalábbis – nem találni hasonló megoldást. Az új formáról megállapítható, hogy többnyire bevált, sehol nem lett rosszabb a helyzet, mint azt megelőzően volt. Ugyanakkor nem járt ez a próbálkozás sikerrel Rábatótfaluban, ahol jobb híján a városrészi önkormányzathoz tartozik a helyiség és újabban gond van Rábafüzesen – ahol a helyiség nem rendeltetésszerű használata miatt végül zárat kellett cserélni és jelenleg a Hivatalban van annak a kulcsa, amit csak rendezvény esetén adunk használatba – ebben többnyire a SZET Szentgotthárdi Kft. segít. Ahol ez működik, ott elmondhatjuk, hogy a helyben lakók felismerték a klubokban rejlő lehetőséget. Mindenütt először összefogtak, civil szervezetet alakítottak és saját erejüket kihasználva elkezdtek az állagmegóvást, a meszelést, festést, az épületek környékének a rendbetételét. Több helyen is pályázatokon indulva szereztek be bútorokat, esetleg számítógépet, televíziókészüléket, CD- és DVD - lejátszót, stb. Viszonylag rövid idő alatt kiderült, hogy ez a lehetőséget a településrészen élőket úgy is összehozta, hogy elkezdhettek közösségükben rendezvényeket szervezni: mikulást, karácsonyt, öregek napját, farsangot, szüreti rendezvényt, gyereknapot. Több településrészen is ennek tudhatjuk be, hogy beindult a már – már elveszettnek gondolt közösségi élet.

A közművelődés színterét színesítik még azok a **civil szervezetek, alapítványok, egyházi szervezetek**, amelyek tevékenységükkel közszolgálati, karitatív, egészségügyi, művészeti és kulturális célokat ölelnek fel és tevékenyen vesznek részt a város kulturális életében. Ezeknek a szervezeteknek a működését a lehetőségekhez mérten maximálisan támogatni kell, hiszen „alulról jönnek létre”, sokféle kreativitás és civil kurázi hordozói. A piaci szereplőkkel szemben élvezik a biztosított adókedvezményeket, kötetlenebb gazdálkodást folytathatnak, élvezik az állami támogatásokat. Az életrevaló civil szervezetek elő is teremtik működésükhöz a tőkét és olyan tevékenységet folytatnak, amivel az állami szektor működésének a hiányát pótolhatják. Fontos ezeknek a civil szervezeteknek a folyamatos kommunikációja egymással és az Önkormányzattal. Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekek, fiatalok támogatására, ők a jövő zálogai, akik befolyásolható korban vannak, ezért nekünk, felnőtteknek kötelességünk figyelmet fordítani arra, hogy szabadidejüket tartalmasan tölthessék el, a tehetséges, kiemelkedő személyiségeket értékteremtő tevékenységre kell rábeszélni.

Az immáron vállalkozói üzemeltetésű Szentgotthárd **Városi Televízió**, a **Szentgotthárd Város Önkormányzata által megjelentetett újság** illetve a **Gotthárdi Körkép** helyi terjesztésű újság a kultúra hírvivőjeként tájékoztatják széles körben a lakosságot.

A város közművelődési koncepciójában említést kell tenni a **Szlovén Kulturális és Információs Központ**ról is, hiszen nemcsak a szlovén nemzetiségű lakosság számára szervez különböző programokat, rendezvényeket, hanem időről-időre a város / térség más nemzetiségű lakosai is bekapcsolódhatnak ezekbe a programokba.

A **kolostorépület** régóta tervezett felújítása, a „Kreatív kolostor” projekt megvalósítása továbbra is kiemelt feladat kell legyen azzal, hogy ezt kizárólag pályázati / állami támogatásból tudjuk megvalósítani.

JÖVŐKÉP

Számos, a közművelődéshez köthető feladat vár a városra a továbbiakban is.

- Egyik legfontosabb feladat talán, amelyet minden területen, így a közművelődés eszközeivel is támogatnunk kell, az a város / a kistérség lakosságmegtartó szerepének növelése. Ennek során lehetővé kell tenni, hogy a kultúra értékeihez való hozzájutás minél szélesebb körben biztosított legyen. Fontos, hogy az ehhez szükséges információáramlás / tájékoztatás hozzáférhető és figyelemfelhívó legyen mindenki számára.
- Törekedni kell arra is, hogy minél korábbi életkorban kialakuljon a kultúra iránti fogékonyság – ebben elsősorban az oktatási intézmények szerepe hangsúlyozandó. Az **oktatási intézményekkel való kapcsolat** egyébiránt tartalmazhat tekinthető. A könyvtárismereti versenyek, irodalmi pályázatok és vetélkedők, a művelődési és művészeti programok egyre jobban ösztönzik a gyermekeket és fiatalokat arra, hogy aktív igénybevevői legyenek a közművelődési szolgáltatásoknak. Mindebben a Móra Ferenc Városi Könyvtárnak és a sport- és ifjúsági referensnek is szerepe van.
- A kialakult országos **szakmai kapcsolatokat** és a település **nemzetközi kapcsolatait** intenzívebben kell felhasználni a közművelődés területén tevékenykedő művészeti csoportok tapasztalatszerzése érdekében különös tekintettel az ifjúsági csoportok szereplési lehetőségeinek gyarapítására. A nemzetközi kapcsolatok terén elsősorban a Szentgotthárd-Grad-Jennersdorf kulturális háromszög kialakítására kell törekedni. Emellett élő kapcsolattartásra kell törekedni a testvérvárosok - Walldürn, Tarvisio, Isola, Dilovasi - közművelődés területén tevékenykedő csoportjaival.
- Folytatni és támogatni kell a **helyismereti együttműködést** is, azon belül a **helyi kulturális örökség megmentését, feldolgozását, elérhetővé tételét**. Bár nem kifejezetten közművelődési teendő, de mégis ahhoz szorosan kapcsolódik, hogy az elsősorban épített örökségünkkel kapcsolatos fejlesztéseket mielőbb megvalósítsuk. A város elegendő látványossággal rendelkezik ahhoz, hogy ezek kiemelésével a jövőben vonzóbb célponttá tudjon válni. Mind a céltudatos látogatóknak, mind az egyébként

„elbarangolók” számára információkkal / információnyújtó programokkal kell szolgálni, a létesítményeket pedig alkalmassá kell tenni a látogatók véletlenszerű érkezésére, azokat nyitva kell tartani a szokásos nyitvatartási időkben.

- Továbbra kiemelt figyelmet kell fordítani a vonatkozó **pályázati lehetőségek kiaknázására**, illetve a kultúra „menedzselésére”, azaz a megfelelő reklámra, a szponzori támogatások kihasználásra, a civil szféra és a magántőke bevonására - mind a személyi, mind az anyagi oldal vonatkozásában.
- El kell érni, hogy az idegenforgalmi beruházásainkkal párhuzamosan **a turisztikai szolgáltatásokhoz kapcsolódó kulturális, szórakoztatási igényeket** mind teljesebb körben, minél magasabb színvonalon ki tudjuk elégíteni. Ehhez természetesen elengedhetetlen az **idegenforgalom és a közművelődés helyi szereplőinek együttműködése**. Az együttműködés keretét jelenleg a Hivatal által életre keltett és koordinált **Rendezvényszervező és Turisztikai Munkacsoport** jelenti, amely legalább havi rendszerességgel, a szükség szerint érintett egyéb szereplőkkel is kiegészülve ülésezik, az alábbi állandó tagsággal:
 - Hivatal / Önkormányzat,
 - Pannon Kapu Kulturális Egyesület,
 - Szentgotthárd és Térsége Turisztikai Egyesület,
 - Gotthárd-Therm Kft.,
 - Móra Ferenc Városi Könyvtár és Múzeum.

Fontos, hogy a szereplők által szervezett rendezvények összehangoltságát a továbbiakban is legalább ilyen módon biztosítsuk, a közös nagyrendezvények megvalósításában pedig valamennyi szervezet egymást kiegészítve, megfelelő koordináció mellett vegyen részt. A városnak szerencsére több, a közművelődéshez köthető „fóruma” van (lásd: koncepció), azonban szervezetileg elkülönülnek, más a gazdájuk. Végső soron azonban mind ugyanazt a koncepcióban meghatározott célt szolgálják, tehát az együttműködésnek is gazdája kell legyen.

- A felújításával az egyik leglátogatottabb helyi kultúráközvetítő pont a **mozi** lett. A népszerű filmek vetítése mellett továbbra is törekedni kell arra, hogy mind a filmművészet, mind az egyéb bemutatott társművészeti alkotásokat megismerje nemcsak a város, de a térség is. A populáris, sok nézőt vonzó filmek alkalmasak arra is, hogy az erre kíváncsi nézőket, köztük leginkább a fiatalokat megszólítsuk más kulturális tartalmakkal is. Erre ráerősítve a filmszínháznak egy olyan friss, izgalmas és aktív közösségi és közművelődési térré kell válnia a következő években, ahol egyéb más rendezvények (estek, fesztiválok, közönségtalálkozók, beszélgetések, ünnepek stb.) is rendszeresen helyet kapnak. Az ehhez szükséges feltételeket meg kell teremteni, a szolgáltatásokat pedig nemcsak összhangba kell hozni a város közművelődésének egyéb megmozdulásaival / fórumaival, de ki kell alakítani azok egymásra épülését (pl. kölcsönös kedvezmények rendszerének kidolgozása a múzeummal, a fürdővel és a színházzal, az alternatív tartalmak vonatkozásában esetleg a környező megyeszékhelyek színházaival). Mindamelllett ki kell alakítani egy olyan esztétikus, egységes arculatot is, amely mind az épületben, mind a mozival kapcsolatos marketing- és egyéb anyagokon (moziműsor, plakátok, hirdetések, stb.) következetesen megjelenik.

- Szentgotthárd kulturális életében **az Önkormányzatnak**, mint legfőbb befolyásoló tényezőnek, egyik fontos feladata **a helyi közművelődési tevékenységek anyagi eszközökkel történő támogatása**. Ennek megfelelően az általa fenntartott intézményt és a közművelődési feladatot ellátó egyesületet / vállalkozót finanszírozza elsősorban, hiszen a kulturális feladatok megoldásában főleg ezekre támaszkodhat.